

More Than Two Thousand Children Return to Armenian Day Schools as New Term Begins

Մեր Վերամուտը

Այս օրերուն Ատլանտեանէն մինչեւ Խաղաղականի ափերը դպրոցները վերստին կը բանան իրենց դռները: Կրկին վերամուտ է: Բոլոր երախտներուն հետ հայ մանուկներն ու պատանիներն ալ կը բռնեն դպրոցի ճամբան: Այդ ճամբան ընդհանրապէս հայ երախտն կ'առաջնորդէ հանրային կրթարան, սակայն, երբեմն ալ կը տանի հայ վարժարան:

Ուրախութեամբ կը հաստատենք որ այս վերամուտին տասներկու հայ դպրոցներ մեր մանուկներն ու պատանիները պիտի ընդունին իրենց յարկերէն ներս: Ամերիկահայ ամէնօրեայ հայ վարժարանը այս տարի կը սկսի իր գոյութեան տասներկու ամեակը. այդ կարճ ժամանակամիջոցի ընթացքին մեր դպրոցները գրեթէ ամէն տարի դպրոց մը հիմնած է, ինչ որ աննշան եւ արհամարհելի նուաճում մը չէ: Երեւոյթը քաջալերական է եւ յուսադրիչ. այս ընթացքով եւ թափով մինչեւ տասնամեակ մը ամէնօրեայ վարժարաններու թիւը կրնայ կրկնապատկուիլ: Ինչ որ նոյնքան քաջալերական է որքան դպրոցներու թիւին բարձրացումը, հայեցի դաստիարակութեան գտած լայն ժողովրդապահպանութիւնն է: Թէեւ մինչեւ այսօր ալ գոյութիւն ունի փոքր հատուած մը որ չի բաժնոր հայկական դպրոցի հանդէպ մեր ունեցած հաւատքն ու վստահութիւնը, սակայն ժողովուրդի զանգուածը անվերապահօրէն զօրավիգ կը կանգնի հայկական կրթական հաստատութիւններուն:

Ճշգրիտ տուեալներ չունինք մեր տրամադրութեան տակ սակայն կրնանք որոշ ապահովութեամբ հաստատել որ այս երկրտասնեակ մը հայ վարժարաններու աշակերտութեանց թիւը կը տարուբերի 2000-էն 2200-ի միջեւ: Թէ այս թիւը ո՞ր տոկոսը կը կազմէ Ամերիկահայ դպրոցական տարիքի երախտներուն, դժուար է ճշգրտօրէն արձանագրել: Ակնհերեւ է որ թիւը միայն է, բաղադրամասեր ընդհանուր դուժարին: Բայց եւ այնպէս նկատուելի քանակ է, մանաւանդ եթէ նկատի ունենանք որ չորս դպրոցներ բացուած են վերջին երեք տարիներու ընթացքին:

Ամէնօրեաներու կողքին գոյութիւն ունի Շաբաթօրեայ կամ միօրեայ վարժարաններու ցանց մը որուն շնորհիւ որոշ հայեցի կրթութիւն կը ստանան քանի մը հազար հայ մանուկներ եւ պատանիներ: Միօրեայ դպրոցը, ճիշդ է, կ'իսամիջոց է եւ հետեւաբար թերի, սակայն յաճախ փրկարար դեր կը կատարէ, մասնաւորաբար սակաւաթիւ հայութեամբ փոքր դպրոցներու մէջ:

Վերամուտի առթիւ հայ դպրոցներու, ամէնօրեայ թէ Շաբաթօրեայ, տնօրէնութիւններն ու խնամակալութիւնները եռանդով կը վերսկսին աշխատանքի, կը գումարուին ժողովներ ու հանդիպումներ. նոր թափով եւ աշխուժութեամբ կը վերակենդանանան հայ կրթական հաստատութիւնները: Հայ ծնողները, մասնաւորաբար ամէնօրեայ դպրոցներու աշակերտներու ծնողները, կը ստանձնեն ներթափանց բարոյական յանձնառութիւններ իրենց զաւակներու հայեցի կրթութեան ի խնդիր: Շատ խօսուն եւ նշանակալից է հայ ծնողքին յաւելեալ ներթափանց գոհողութիւնը, մանաւանդ այս երկրին մէջ: Առանց հայ ծնողներու անվերապահ գործակցութեան, գիտակից գոհողութեան եւ նուիրումին կարելի պիտի չար. էջ 4

During these last days of summer, schools from the Atlantic to the Pacific will reopen their doors. Like millions of youngsters, Armenian children, too, are preparing to go back to school. Most will attend public schools, but, a growing number will enroll in Armenian schools.

The American-Armenian community can be proud of the fact that there are now twelve Armenian day schools. It has been only fifteen years since the first Armenian educational institution (The Ferrahian High School in Encino, California) was established in this country. Within this span of time, almost every year a new school was founded. At this pace, within the next decade the number of Armenian day schools might double. As encouraging as the rise in the number of schools, is the wide acceptance of Armenian education throughout the Armenian communities in North America. Armenian day schools are no longer confined to the geographical area of the Los Angeles metropolitan area; there are Armenian day schools in such old, established communities as Detroit, Boston, Philadelphia, and New York. Although a small segment in the American-Armenian community does not share in our belief in and enthusiasm for day schools, the majority of the community fully supports our educational institutions, both morally and financially.

Unfortunately, accurate data does not exist but we can ascertain with some certainty that the number of students attending these dozen schools runs between 2,000 and 2,200. It is difficult to estimate the ratio of this number to the total number of Armenian school-age youngsters; obviously it is a small number in view of the over-all number of Armenian youth. Nevertheless, it is a considerable amount, especially considering the fact that four schools were established during the last three years.

In addition to these day schools, the network of Saturday or one-day schools plays a vital role, specifically in small communities. It is true that the one-day school is a half-measure, deficient and incomplete, yet it does serve the needs of thousands of youngsters who get some Armenian education which otherwise would not have been available to them.

At this time the principals and local education boards hold meetings and resume their activities, while the schools are once again alive with students. The parents, especially those with students in day schools, make added financial and moral commitments for the education of their children. The financial sacrifice of these parents is significant and exemplary. Without the unreserved cooperation, sustained commitment and total devotion of Armenian parents our educational institutions could not hold out.

The spread and growth of day schools is a clear indication of the vitality of the American-Armenian community. We believe that without Armenian schools

(Continued on page 4)

Editorial

BENIGN NEGLECT

Delicacy, depth, and honest respect are determining factors in formulating an approach to the impressionable mind of a child. Education, to become lasting and relevant, demands a conscious commitment—a commitment three dimensional in scope. A child's tree of knowledge must be built around and shared with parent and teacher in order to form binding roots within. All too often, the responsibility is shirked back and forth between parent and teacher while the child is left on an aimless road.

The Armenian-American parent and teacher have a dual responsibility. Not only must they nurture the total education of their young, but they must sustain and encourage the relevancy of their children's ethnic heritage within the American society.

Armenian school should not become a Saturday chore for our children. Armenian history should not be presented incomprehensively, but rather should bring our nation's heroes and culture to life in the child's world and mind today.

In order to form a strong base of identity, the Armenian-American child must witness and learn from the living commitment of his parents and teachers. By haphazardly establishing and approaching Armenian education as a routine duty, we deny our children's total growing potential. Thus, in time, if we turn around to see they have grown afar, have slipped into the melting pot, we can only fault our own benign neglect.

Yes, the future does lie in our children, but we easily forget that the future of our children lies in our hands.

SCHEDULE OF HIS HOLINESS KHOREN I VISIT TO U.S.A. and CANADA	
Montreal	October 12-18
Boston	October 19-23
Providence	October 24
New York	October 26-November 1
Philadelphia	November 2-8
Detroit	November 9-15
Chicago	November 16-21

The following Armenian Day Schools within the Eastern Prelacy have reopened for the 1978-79 school year:

The A.R.S. Day School, 19300 Ford Rd., Dearborn, Mich. Tel. (313) 336-8090. Principal, Ross Vartian.

St. Illuminator's Armenian Day School, 69-23 47th Ave., Woodside, N.Y. Tel. (212) 478-4073. Mrs. Diane Kaladjian.

Sourp Hagop Armenian School, 34-01 Olivar-Asselin, Montreal, P.Q. Canada. Principal, Vanouhi Issadjanian.

LETTERS

OUTREACH welcomes letters from readers. Letters for publication must include the writer's name and address. Anonymous letters will not be considered for publication, however, if requested, the writer's name will be withheld.

Նամակ Խմբագրութեան

Պարբերաթերթիդ արշալոյսին, պրն. Հրաչ Հրաչեանի վերագրումները եւ քննադատութիւնը, եթէ արդար ու տեղին ըլլային պիտի գնահատէին ընթերցողներէս, թերեւս մեր խօսքն ալ աւելցնելով իրենին:

Իր վերագրումներն ու քննադատութիւնը գտանք անարդար ու անհիմն: Կարելի չէ հասկնալ թէ ինչ զգացումներէ մղուած էր պրն. Հրաչեանը:

Պարբերաթերթիդ անունը կը գտնենք նախամեծար եւ պատշաճ՝ իր նպատակին եւ առաքելութեան: Վերին ու միջին տարիքի հայրեր թիւերը գուրգուրալէ աւելի պէտք է գուրգուրալ եւ դաստիարակել հայ երիտասարդութիւնը, որ յաճախ զրկուած է հայկական հրատարակութիւններէ: Ձեր հրատարակութիւնը այդ երիտասարդութեան հասնելու լաւագոյն ձեւերէն մէկն է:

Պէտք է ըսել եւ կրկնել որ ամէնքս ալ ծանր ու դժուարին աշխատանք ունինք տանելիք այս օտար ափերուն վրայ: Բարեբախտաբար Առաջնորդարանը նախանձախնդիր է մեր նոր սերունդը հայ պահելու եւ հայութեամբ խանդավառելու: Մեր նախասիրութիւններն ու «ես» երբ պէտք է մէկզի թողունք, եւ ըլլանք լայնախոհ ու հեռահայեաց, որպէս զի կարենանք հասնիլ հայ երիտասարդութեան տրամադրելի բոլոր միջոցներով:

Ձեր հրատարակութիւնը անպայմանօրէն կ'ունենայ իր օգտակարութիւնը. մեզի կը մնայ գուրգուրալ եւ օժանդակել անոր, բերելով մեր նպաստի բաժինը՝ նիւթական եւ բարոյական:

Երամ

To the Editor:

I'm proud to be an Armenian. I've been going to the Armenian School in Westchester for about three years and have lived in Yonkers about four. I'm twelve years old.

I've appeared in a few places reciting poems in Armenian. Armenian people, young and old, love it. Even though I recite well, I don't speak Armenian as well as I think I should. It's very hard to know Armenian in the United States because everything is in English.

After I recite, people come and compliment me, but it's really my parents who deserve the credit. It's what you learn when you're young that helps you when you're older, especially your mother language. At first learning to read was hard but I can truthfully say it's easier now.

I think the mother language is important because my forefathers for generations have spoken it. In order to truthfully communicate with other Armenians, you must know Armenian. By knowing it, you can become part of the Armenian community and find the key to your past and your cultural heritage.

For instance, recently my cousin from a different country visited us. I didn't know if they spoke English, so I had to depend on my Armenian.

Therefore, if anyone wants to belong to the Armenian community, they must know Armenian. To quote Sylva Gaboodigian, from a poem I once recited, "Even if you forget your mother, don't forget your mother language." To finish off, the key words are mother language.

Datev Pidedjian
(Twelve years old)

New York, N.Y.

OUTREACH

is a monthly publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th St., New York, New York 10016. Address all correspondence to the above address. Printed in U.S.A. Second class postage paid at New York, N.Y. 10001.

Editor.....Hasmig Mergian

Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Համիլթընի Մէջ

Divine Liturgy Celebrated in Hamilton

Շուրջ վեց հարիւր հայեր հաւատքով եւ երկհիւղածութեամբ հետեւեցան Համիլթընի Անկլիկան մայր տաճարին մէջ մատուցուած Ս. Պատարագին, Կիրակի, 27 Օգոստոսին: Յուզիչ էր տեսնել հեռաւոր Մոնթրէպլի եւ հարաւային Օնթարիոյի զանազան քաղաքներէն հաւաքուած այս ժողովուրդը, որ Հայ շարականի, Հայ աղօթքի ու խունկի կարօտով լեցուցած էր հսկայ եկեղեցին: Անոնցմէ ոմանք տարիներէ ի վեր զրկուած էին Հայ պատարագէն եւ ահա իրենց սրտի փափաքը լիովին կ'իրագործուէր: Արդարեւ, Ազգային Առաջնորդարանի կարգադրութեամբ եւ տեղւոյն ազգայիններու կազմակերպութեամբ նախապատրաստական աշխատանքները յառաջ տարուած էին եւ Կիրակի օր, կէսօրէն սկսեալ Հայ եկեղեցւոյ զաւակներ գունդ առ գունդ կը հասնէին Համիլթըն: Ժամը մէկին քակուեցաւ թափօրը: Դպրաց դասը, աւելի քան երեսուն հոգի, յառաջացաւ դէպի մայր դաս եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսուեցին եւ արեւոյշներու խումբին մէջէն խորան առաջնորդեց օրուան պատարագը, Անթիլիասի Միաբանութեան երէց անդամներէն, Գերշ. Տ. Արտաւազդ Արքեպս. Թրթռեանը: Սրբազան Հօր կը սպասարկէին Սելանիկի (Յունաստան) հոգեւոր հովիւ Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Վարդապետ Օհանեան եւ Հոգշ. Տ. Օշական Վարդապետ Ջօրիյան: Արարողութեանց կը նախադասէր թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպիսկ. Աշտեան, իր հետ ունենալով Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի Տեսուչ, Գերշ. Տ. Տաթև Ս. Եպիսկ. Սարգիսեանը:

Քարոզէն առաջ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը քանի մը խօսքով ողջունեց հաւատացեալներու ներկայութիւնը, գնահատեց անոնց եկեղեցւորութիւնը, շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք հնարաւոր դարձուցին սոյն պատարագի մատուցումը եւ ապա ներկայացուց ներկայ բարձրաստիճան եկեղեցականները: Պատարագից Սրբազան Հայրը քարոզեց «ընդէ՛ր այդպէս վատասիրտք էք, չե՞՞ք եւս ունիք հաւատս» (Մարկոս, Դ. 40) բնաբանով, վերլուծեց աւետարանական դրուագը եւ շեշտեց՝ թէ հաւատքը որքա՛ն անհրաժեշտ է վատահոգութեամբ նայելու համար ապագային: Ապա սրբազան Հայրը խօսեցաւ Սփիւռքի Հայ իրականութեան մասին, այն փաստին մասին՝ որ փշուր փշուր եղած ազգի մը զաւակները ահա մեկտեղուած են քոյր եկեղեցիի մը հովանիին տակ եւ կոչ ուղղեց որ ամէն մէկ հայ հաւատքով նայի իր ապագային, իր եկեղեցիի, իր ազգի ապագային:

Պատարագի աւարտին տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ ապա երգուեցան «Կիլիկիա» եւ «Ամէն Հայի սրտից բխած» ազգային երգերը, արցունք խլելով ներկաներու աչքերէն: Տեղի ունեցաւ նախ մկրտութիւն մը, եւ մկրտեալ մանչուկը, յատկանշականօրէն կոչուեցաւ Անդրանիկ անունով:

Կէսօրէն յետոյ Համիլթընի Հայոց Ակումբին մէջ կազմակերպուած էր ճաշկերոյթ մը, որուն մասնակցեցան աւելի քան 350 հոգի: Բարձրաստիճան հոգեւորականներու կողքին, պատուոյ սեղանին շուրջ նստած էին Հ.Յ.Դ. Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի եւ շրջակայքի քաղաքներու ներկայացուցիչները: Սեղանապետութիւնը վարեց Պրն. Յ. Երկաթեան: Եղան արտասանութիւններ եւ երգեր, խանդավառ ու զուարթ մթնոլորտի մէջ: Սեղանապետի հրաւերով խօսք առաւ Գերշ. Տ. Տաթև Եպիսկոպոս Սարգիսեան, որ յայտնեց իր ուրախութիւնը այս եզակի օրուան մասնակից ըլլալուն համար, ներկաներուն հետ բաժնեց իր սպաւորութիւնները Ամերիկահայ գա-

On Sunday, August 27, 1978, about six hundred Armenians gathered in Hamilton's Anglican Church for the celebration of the Divine Liturgy. Some of the people, coming from Montreal and South Ontario, had been deprived for many years from this holy atmosphere.

This eventful occasion was made possible by the joint sponsorship of the Prelacy and the community leaders of Hamilton. His Eminence Archbishop Ardavast Terterian celebrated the liturgy assisted by Very Rev. Gomidas Ohanian from Greece and Very Rev. Father Oshagan Choloyan. His Grace Bishop Mesrob Ashjian presided, accompanied by His Grace Bishop Datev Sarkissian from Antelias.

Before the sermon, Bishop Ashjian saluted the community's deep faith and thanked all who assisted in organizing the day's gathering. In his sermon, Archbishop Terterian stressed the importance of faith. Discussing the existing reality of the dispersion of Armenians throughout the world, he noted how wonderful it was to have such a unifying experience.

In the afternoon, 350 people gathered at a luncheon in Hamilton's Armenian Center. Seated with the clergy were local Canadian Armenian officials. The program was pleasantly filled with music and poetry. Invited to address the audience, Bishop Sarkissian gave his positive impressions of the American-Armenian community and encouraged them to continue their creative activities for a better future. In the same spirit, Archbishop Terterian expressed his deep wish for the progress of the community's national and religious endeavors.

In the closing remarks, Bishop Ashjian inspired the community to organize themselves around the Church and thus strengthen their faith as devout Armenians. "The enemy persecuted us, but we helped one another. Yet, still turning our hearts and eyes to Ararat, we will improve our national unity."

The luncheon concluded with the singing of "Giligia" and "Hayr Mer" and Archbishop Terterian's blessing.

ղութի մասին եւ յոյս յայտնեց, որ դրական, շինիչ եւ հաւատաւոր գործակցութեամբ Հարաւային Օնթարիոյի գաղութը պիտի արձանագրէ լաւագոյն նուաճումներ: Նոյն ոգիով խօսեցաւ նաեւ Գերշ. Տ. Արտաւազդ Արքեպիսկոպոսը, որ կոչ ուղղեց բոլորին, որ անխտիր իրենց մասնակցութիւնը բերեն ազգային-եկեղեցական կեանքին: Հուսկ բեմ հրաւիրուեցաւ Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի եւ Գանատայի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպիսկոպոս, որ խանդավառ եւ ներշնչիչ իր խօսքերով խրախուսեց ներկաները, որ ազգային կեանքի կազմակերպութեան յետոյ, կազմակերպուին նաեւ իբրեւ համայնք, մեկտեղուին Հայ եկեղեցւոյ շուրջ, անկէ ստանալու համար հաւատք եւ կորով եւ շարունակեան ապրիլ իբրեւ Հայ ժողովուրդի բաղաճուցիչ տարր: Սրբազան Հայրը անդրադարձաւ յատկապէս այն իրողութեան վրայ, որ Ամերիկեան հսկայ ցամաքամասին վրայ հայութիւնը օր օրին աւելի կը ցրուի, կը տարածուի եւ միայն կազմակերպեալ կեանք մը կրնայ կապի մէջ պահել Հայ եկեղեցւոյ զաւակները, որպէսզի անոնք միշտ պատրաստ ըլլան ներկայ ըսելու պատմութեան կոչին: Թշնամին, ըսաւ ան, հարուածեց մեզ, հողազուրկ ըրաւ մեր ժողովուրդի կէսը, հայրենիքի կէսն ալ հայազուրկ դարձնելով, բայց մենք, այսօր, երկրէ երկիր, քաղաքէ քաղաք, ձեռք ձեռքի պիտի տանք, մեր աչքերը յառած յաւիտենական Արարատին, միութեան եւ ազգային վերաշինութեան տեսիլքով գտնուինք:

Ճաշկերոյթի աւարտին երգուեցաւ «Կիլիկիա» եւ Արտաւազդ Սրբազանի պահպանիչով եւ «Հայր մեր»ով կնիքը դրուեցաւ այս գեղեցիկ եւ անմոռանալի օրուան:

Six hundred Armenians attended the Divine Liturgy celebrated in Hamilton last month.

CROSSROADS

Sts. Vartanantz Church Blesses Grapes

Over 3000 people attended the annual picnic of Sts. Vartanantz Armenian Church of Providence, R.I., at Camp Hayastan in Franklin, Mass.

"Blessed and sanctified be these grapes by the sign of the Holy Cross and by the Holy Gospel and by the grace of this day, in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages," were the words chanted by Bishop Mesrob Ashjian at the traditional celebration of the Feast of the Holy Assumption of St. Mary. He was assisted by Very Rev. Oshagan Choloyan, Very Rev. Dr. Mesrob Tashjian, pastor of Sts. Vartanantz Church, Very Rev. Torkom Hagopian, Watertown, Mass., Rev. Ashod Kochian of Worcester, Mass., Rev. Arshag Daghljan of North Andover, Mass. and Rev. Antranig Baljian of Indian Orchard, Mass.

Deeply rooted in Armenian culture, the blessing of grapes at the Feast of the Holy Assumption of St. Mary is traditional because in Armenia, the grape is considered the queen of fruits. Since the grape ripens and is picked in Armenia during the month of August and the Sunday of the Holy Assumption of St. Mary always falls in August, the Armenians take their grapes to their churches to be blessed and sanctified and offered to almighty God.

After the impressive ceremony, the grapes and madagh were distributed to all in attendance at the picnic. Later, Der Mesrob Tashjian and guests Vincent A. Ciani, Mayor of Providence, and Mr. Edward Eloian of Beirut, Lebanon, conveyed their greetings and expressed their sentiments to the large crowd.

The picnic also featured traditional foods such as shish kebab, losh kebab, as well as music, singing and dancing. The scope and success of the picnic was due in large part to the efforts of the Board of Trustees, young and old parishioners and particularly to our Senior Ladies.

Angel H. Perethian

As we were preparing to go to press, the Prelacy received a cable from His Holiness Karekin II, informing us of the death of Archbishop Dajad Ourfalian, Prelate of Lebanon. Funeral services took place in Antelias on Saturday, September 9.

PARISH ROOTS:

The First Armenian Cathedral in U.S.

A visit to New York City would not be complete without a visit to St. Illuminator's Armenian Apostolic Cathedral on East 27th Street. Within its walls many lives have begun, have been joined together, and have been guided towards a better future. Over the years, it has been a source of refuge and comfort for Armenians coming from different countries. A major part of its 1,250 member community today are new arrivals from Bulgaria, Rumania, Iran, Lebanon, and Egypt.

In the early 1900s, the New York community, not having a church of their own, rented churches of other denominations to hold services. The present Cathedral was purchased from an Episcopalian denomination in 1911. A marble plaque, discovered beneath the Cathedral's entrance sign, indicates that the church building had been rebuilt in 1849 as the Rose Hill Methodist Episcopalian Church.

Until now, St. Illuminator's has had eighteen pastors. Among the first were Rev. Boghos Kaftanian, Rev. Mateos Manigian, and Rev. Arsen Simoniantz, the latter serving the longest term to date—12 years. Since 1968, the pastor has been Rev. Mousegh Der Kaloustian.

Over the years, many projects for renovation of the building and the establishment of community services have been completed. Since 1960, St. Illuminator's has run a successful Saturday Armenian School. The church bulletin "Mayr Yegeghetzi," first published in 1942, continues today. In 1977, the Cathedral opened the first daily kindergarten to meet changing needs of the New York Armenian community.

The fast changing faces and nature of the New York City community is a real indication of the task before St. Illuminator's. Its seventy-seven years of fruitful existence attests that with the strength and faith of the community, the challenge of progress can be met.

Ellis Island Remembered

On September 23, a special tribute to Ellis Island, known as "Ellis Island Remembered," is being sponsored by the Armenian Missionary Association as part of the Association's 60th anniversary celebration.

Mr. Cecil Andrus, Secretary of the Interior, will be the principal speaker at the ceremonies on the Island. In conjunction with the ceremonies, memorial contributions of \$1,000 each are being collected to help landscape the Island.

Prelacy Announcements

OUTREACH gives special thanks to Mr. & Mrs. Kevork Nersessian who financially made possible the printing of our fifth issue.

With a very generous donation from Zohrab Tarzian of Fort Wayne, Indiana, the Prelacy was able to purchase a new Scriptomatic machine, which will enable us to execute all our mailings quickly, efficiently and correctly — as long as we have your correct address. If your name or address is incorrect, or if you receive more than one copy of our mailings, please let us know.

Catholic Church Mourns Pope Paul

On August 6, 1978, Pope Paul VI, Patriarch of the Roman Catholic Church, died peacefully of a heart attack. Bishop Mesrob Ashjian, as Prelate, sent personal condolences to Terence Cardinal Cooke, Archbishop of New York, and William Cardinal Baum, Archbishop of Washington, D.C., as well as other official Catholic dignitaries.

Decisions adopted by the Vatican Councils during the Pope's fifteen year reign encouraged closer relations with the Orthodox Churches. In 1967, His Holiness Khoren Catholicos was received with great honors in the Vatican by the late Pope. His Holiness Vasken I Catholicos of all Armenians also was received by the Pope in 1970.

Both these visits enhanced the mutual understanding and respect between the Churches. Although the Armenian Church is small in size, it is recognized for its great witness of the Christian faith.

On August 25 a successor to Pope Paul was elected. Albino Cardinal Luciani, Patriarch of Venice, became Pope John Paul I.

Prelacy Book Store Opens Sept. 28

During the month of August preparations were made to accommodate a bookstore within the Prelacy offices. Attractive shelves and showcases have been arranged so that books, records, and other materials are accessible for browsing.

The official opening of the bookstore will be September 28, 1978, at which time Kerop Bedoukian, author of *The Urchin*, will be a special guest. The community is invited to attend.

The bookstore is being managed by Mr. and Mrs. G. Kazanjian on a volunteer basis.

Bedtime Story for a Kitten

by Mariné Mardirian

"Get lost. I don't want to see you any more."

He pushed the kitten away.

"So you don't want to understand that I'm too tired to play with you. I'm exhausted. My thoughts are disturbing me. Please, kitty, leave me alone..."

He paused for a moment.

"Now come on, I didn't really mean it darling. Come here, pussycat, I'll tell you a bedtime story. O.K.? But, wait a minute. . . stop jumping around. . . you have to sit still.

"Today, my little furry friend, I went downtown because, as I told you last night. . . Oh! Now stop mawing. . . bad cat. . . I'm telling you a bedtime story. Now, what was I saying? Oh yes. I went downtown 'cause I was searching for some work. Just something to do not to go crazy, and, but are you listening to me? Yes? Well then, I'll continue. . . I went near that fat man. I went there reluctantly. I mean it. You say you don't remember him! He's the man who sent you some meat in a package, and only a note for me saying that I was fired. That's the world, kitty, I received only a note, but you got plenty of meat. Sometimes I really wish I were a dog. . . or a cat. . . or even. . . even an ant."

He kissed the kitten's neck. Then he dropped it down, and going near the window he looked at the city. It was early in the evening. The air was becoming thicker and thicker, and the white buildings stood out like white teeth. Then he turned back and. . . stood puzzled! Where was the little cat? There was no sign of it. Suddenly he felt extremely lonely and when he realized that there was no kitten to whom he could tell a bedtime story he cried bitterly.

"Oh, no," he said in between his sobs, "I can't bear it. No, I can't. It's so cruel."

He paused and thought.

"Maybe my kitten ran away because I hurt him."

His thoughts were interrupted with the sound of church bells. At that moment he felt the need to pray, to ease his loneliness. He decided to go to a church. Any church.

On his way home, he looked very calm and happy. When he opened the door of his room, there was a fine surprise. The little cat was lying on his bed.

He held his breath, tiptoed, and then jumped and

Khachverats or the Exaltation of the Holy Cross

by Rev. Gorun Shrikian

Are you aware of the fact that every year the Khachverats or the Exaltation of the Holy Cross is celebrated in the Armenian Apostolic Church on the nearest Sunday of September 15th? The Khachverats is one of our Church's Five Daghavars of Major Holidays, consisting of the following festivals, Christmas (Dzunoot), Easter (Zadeeg), Transfiguration (Ailguerbootiun or Vartavar), Assumption (Asdvadzadzeen) and Exaltation of the Holy Cross (Khachverats). Each Daghavar has a close relationship to the life and the saving work of our Lord, Jesus Christ.

As we know from the history of the Christian Church in earlier centuries, the Cross became a venerated object among Christians, accepted as an instrument which led the salvation of all mankind because of Jesus' death on the Cross. Therefore, the Armenians, as other Christian churches, venerate the Cross as a symbol of salvation and eternal life. Jesus Himself had said, those who take their cross and follow me will inherit the eternal life.

Khachverats is one of the oldest festivals dedicated to the Exaltation of the Holy Cross. The first event is connected with a tradition which relates that the first Patriarch of Jerusalem, James, elevated the Holy Cross during a religious ceremony chanting the hymn called "Khachee Koh Krisdos Yergeer Bakanemk," which means "To Your Cross Oh Christ We Bow," thus accepting the cross as a symbol of salvation, an object of utmost veneration.

The second event commemorates the recapturing of the Holy Cross from the Persians. King Khosrov of Persia, while waging a war against the Byzantine Empire, occupied Jerusalem in 610 A.D. The Persians pillaged the ancient monasteries and Holy Cross which was placed in the cathedral of the Holy Sepulcher by St. Helena, the mother of Emperor Constantine, in the fourth century A.D. After almost two decades of captivity of the Holy Cross, the Byzantine Emperor Heraclitus called on all the Christians in his empire and surrounding countries to recapture the Holy Cross from the Persians. The Byzantine armies reinforced by Armenian troops, under the leadership of Mejej Kunoonce, battled the Persians on several occasions. But the Persians persisted in defending their country until Khosrov, King of Persia, was assassinated by his own son Gavad Sheero. Upon Khosrov's death, the Persians surrendered in 627 A.D. and agreed to return all the valuable relics and wealth captured in Jerusalem, including the Holy Cross.

The joy of the entire Christendom was overwhelming. Passing through Armenia, the Holy Cross was brought back upon the shoulders of the Christian officers. Throughout the entire journey, the Holy Cross was greeted and venerated everywhere by the pious Christian population of Armenia and Asia Minor. Later, the Cross was sent to Jerusalem to be instituted in its rightful home in the Cathedral of the Holy Sepulcher.

This event is celebrated in our church with a special service. A veiled cross, ornamented by beautiful flowers and Rehan is circulated in the church by priests,

The Feast of the Holy Cross has generated from these events. It is called the Exaltation of the Holy Cross since in both instances the Elevation (Exaltation) of the Holy Cross is the main aspect of the feast. Through its elevation, the Christians witness its saving power and derive the necessary strength and the healing power as our ancestors did. Thus, we read in the Gospel of St. John 3:14-15, "And as Moses lifted up the serpent in the wilderness, even so must the Son of Man (Jesus) be lifted up. And whosoever believeth in him should not perish, but have eternal life." What does St. John mean by this comment? Jesus descended from heaven to bring salvation (participation in God's life) through being lifted up on the Cross. And therefore whosoever is smitten by the evil, will regain his spiritual health and find a new way in his life leading to atonement and salvation. (Read the story of Moses's serpent, Num. 21:5-9).

The message of the Exaltation or Elevation of the Holy Cross is as relevant to our time as it was during the time of Moses and Emperor Hereclitus, because henceforth we did not stop to complain against God's orders and disobey His Commandments. Then, how can we free ourselves from the snares of Satan? This question often remains unanswered in our weak souls. Our forefathers found the answer by looking to the Holy Cross upon which Jesus shed His blood for our salvation. If our intention is sincere and our decision comes from our faith in God and His only begotten Son, Jesus Christ, we will benefit by looking to the Holy Cross as the Israelites did by looking to the bronze serpent.

Soon another year will pass before you examine thoroughly this lesson again. Would you be able to say next year that you are much stronger and healthier both spiritually and morally than the previous year? If your answer is yes, continue to look forward to another Khachverats. Surely, then every minute, hour, day, week, and year you will become stronger and healthier as an adopted child of God.

READING FOR THE YOUNG ARMENIAN ETHNIC HERITAGE BOOKLETS

LAND OF THE ARMENIANS \$1.50
A study of Armenia's mountains, lakes, rivers, and plateaus through the construction of a relief map. Includes worksheets and photographs.

ELEMENTS OF ARMENIAN CHURCH
ARCHITECTURE \$1.50
A study of Armenian church architecture through the construction of a model of a 7th century church. Includes worksheets and photographs.

KHATCHKARS: Armenian Stone Crosses \$1.00
Learning about a uniquely Armenian sculptural form by carving a plaster khatchkar [stone cross]. Includes photographs.